

Recenzja w postępowaniu o nadania stopnia doktora habilitowanego

w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinie architektura i urbanistyka

Pana doktora n. hum., mgr inż. arch. Jerzego Wowczaka

Niniejszą recenzję sporządzono na podstawie:

1. wniosku Habilitanta z dnia 14.12.2023 do Rady Doskonałości Naukowej,
2. uchwały nr 11/2023/2024/KA/HAB z dnia 10. 04. 2024,
3. umowy z dnia 17.05.2023 zawartej pomiędzy Krakowską Akademią im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego a Natalią Przesmycką,
4. Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.),
5. dokumentacji wniosku w wersji papierowej obejmującej: 2 tomy dorobku, 1 egzemplarz monografii.

Dodatkowo dostarczono wersję elektroniczną, zawierającą identyczne elementy.

Stwierdzam, że przekazana dokumentacja spełnia wymagania dotyczące wniosków w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego i w świetle obowiązujących przepisów umożliwia ocenę formalną oraz merytoryczną dorobku naukowego Pana dra n. hum., mgr inż. arch. Jerzego Wowczaka. Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzam, że dorobek naukowy mieści się w dziedzinie nauk technicznych, w dyscyplinie architektura i urbanistyka.

1. Podstawowe dane o habilitancie

Pan dr n. hum., mgr inż. arch.. Jerzy Wowczak (orcid: 0000-0001-6337-6943) urodził się 08.05.1961 w Ogrodzieńcu. Jest absolwentem Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej (1987).

Stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie historii sztuki został nadany uchwałą Rady Wydziału Historycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego 28 kwietnia 2017 r. na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: *Jan Sas-Zubrzycki (1860-1935) – architekt, historyk i teoretyk architektury*, promotorem był pan dr hab. Andrzej Szczerski.

Kandydat dotychczas nie ubiegał się uprzednio o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

2. Przebieg pracy naukowo-zawodowej (miejsce pracy, zajmowane stanowiska)

Pan dr n. hum., mgr inż. arch.. Jerzy Wowczak od 01.10. 2020 do dnia dzisiejszego zatrudniony jest na stanowisku adiunkta na Wydziale Architektury i Sztuk Pięknych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. W latach 2015-2019 zatrudniony był na Uniwersytecie Jagiellońskim w Collegium Medicum. Od 1988 roku jest aktywnym zawodowo projektantem, pracując w latach 1988-1989 w Państwowych Pracowniach. PP. Pracowniach Konserwacji Zabytków, Biurze Rozwoju Krakowa (1989-1991), Brandenburger Architektur und Ingenieurges (1992-1994). Jednocześnie z innymi aktywnościami zawodowymi od 1989 roku prowadzi Autorską Pracownię Projektową. Habilitant posiada uprawnienia zawodowe w zakresie projektowania architektonicznego, nadzoru i prowadzenia budów oraz urbanistyczne. Jest rzeczoznawcą Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków. Jest członkiem Małopolskiej Okręgowej Izby Zawodowej Inżynierów Budownictwa, Małopolskiej Izby Zawodowej Architektów, oraz stowarzyszeń: Stowarzyszenia Architektów Polskich, Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków, a także Sekcji Architektury Krajobrazu, Komisji Urbanistyki i Architektury Oddziału PAN w Krakowie. Należał do Południowej Izby Zawodowej Urbanistów (do czasu jej rozwiązania na mocy ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych Dz.U. 2014 poz. 768).

Projekty architektoniczne, których był współautorem były nagradzane w ogólnopolskich konkursach architektonicznych oraz docenione publikacjami w prasie fachowej.

Doświadczenie dydaktyczne Habilitanta jest dłuższe niż etatowe zatrudnienie w KAAFM. Od 2009 prowadzi na Wydziale Architektury i Sztuk Pięknych KAAFM zajęcia z planowania przestrzennego, a od 2021 z konserwacji zabytków.

Wniosek: Przebieg pracy zawodowej Habilitanta świadczy o gromadzeniu doświadczenia projektowego i rosnących zainteresowaniach naukowych, a także o sukcesywnym angażowaniu się w proces dydaktyczny.

2. Przedstawienie informacji o obowiązujących przepisach prawa na dzień wszczęcia ocenianego postępowania habilitacyjnego, w tym obowiązujących kryteriach oceny.

Na dzień wszczęcia ocenianego postępowania habilitacyjnego obowiązywała ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (z późniejszymi nowelizacjami i zmianami).

Art. 219. Ustawy określa jakie wymagania stawiane są nadaje się osobie, której nadawany jest stopień doktora habilitowanego. Są to:

- 1) posiadany stopień doktora;
- 2) posiadane w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania

NR

artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

2. Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może stanowić część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.

Wniosek: habilitant wskazał jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę ubiegania się w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego monografię.

3. Przedstawienie informacji o ocenianych osiągnięciach naukowych

3.a. Osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę ubiegania się w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego

Jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę ubiegania się w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego Pan dr n. hum., mgr inż. arch. Jerzy Wowczak wskazał monografię pt.: *Funkcja i treść. Dychotomie polskiej architektury XX w. w twórczości Jana Kruga*, wydaną przez Oficynę Wydawniczą Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w 2021 roku. Recenzentami monografii byli prof. dr hab. inż. arch. Marzanna Jagiełło i prof. dr hab. inż. arch. Aleksander Böhm.

Habilitant załączył do wniosku obie recenzje, które były pozytywne. Zauważalne jest odniesienie się Autora do zawartych w nich uwag i dokonanie poprawek w ostatecznej, wydrukowanej wersji monografii.

Do Wniosku przedstawiono zarówno egzemplarz książki jak i wersję cyfrową.

3.b. Dane naukometryczne

Sumaryczna punktacja ministerialna to na dzień wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wynosi: 430 punkty za artykuły naukowe, 10 pkt. za rozdziały w monografiach, 105 za monografie naukowe, **łącznie 545 punktów**.

Uwaga: powyższa punktacja została określona na podstawie informacji wyszukanych przez recenzentkę, ponieważ Habilitant nie podał tych informacji. Recenzentka nie odnalazła informacji o danych Habilitanta w bazie Web of Science.

Wg bazy Google Scholar <https://scholar.google.pl/citations?user=aeH9PUAAAAAJ&hl=pl> Habilitant posiada:

12 cytowań łącznie, 8 od 2019,

H-indeks 1,

łącznie 17 publikacji z czego 11 po uzyskaniu stopnia dr.

Sumaryczny współczynnik Impact Factor – brak danych.

Wniosek: Biorąc pod uwagę tematykę badawczą jaką zajmuje się Habilitant, dotyczącą przede wszystkim problematyki lokalnej i historycznej, publikowanie w czasopiśmie międzynarodowych,

wyżej punktowanych i indeksowanych, jest z pewnością utrudnione. Niemniej zdaniem recenzentki, Habilitant sam powinien podać te podstawowe informacje. Dorobek publikacyjny jest w polskich warunkach ilościowo standardowy. Analiza przedstawionych publikacji pozwala na stwierdzenie, że Habilitant dostatecznie opanował warsztat naukowy i posiada umiejętność samodzielnego prowadzenia badań.

3. c. Informacja o liczbie publikacji naukowych, monografii, rozdziałów w monografiach

Na dzień wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego łączna liczba publikacji naukowych wynosiła 17 czego 10 po doktoracie.

Po uzyskaniu ostatniego awansu naukowego Habilitant opublikował 10 publikacji naukowych, w tym:

- 7 artykułów naukowych w recenzowanych czasopismach (6 autorstwo, 1 współautorstwo)
- 2 rozdziały w monografiach
- 1 monografię.

Habilitant wskazuje również 3 teksty przyjętych do druku publikacji naukowych, jednak z uwagi na czas składania wniosku nie mogą być one brane pod uwagę w niniejszej recenzji.

Wskazane we wniosku publikacje to:

1. Wowczak, J. *Jan Sas-Zubrzycki (1860-1935)*, Historia Jagellonica 2017; [25 pkt.]
2. Wowczak J. *Współczesna restauracja powojennej rekonstrukcji zabytku*, "Wiadomości Konserwatorskie Journal of Heritage Conservation" 2019, 59:124-132.; [20 pkt.]
3. Wowczak J. Klub Sportowy Korona – wzorcowy projekt epoki socrealizmu...53 Korona' Sports Conglomerate – a model project of Socialist Realism, "Architectus" 2020.3(63). DOI:10.37190/arc200304; [70 pkt.]
4. Wowczak J. The reconstruction of the Museum of Warsaw – current architectural interventions in a monument of great significance for the history of conservation in Poland, "Technical Transactions", 2020. DOI: 10.37705/TechTrans/e2020029; [40 pkt.]
5. Wowczak J., *Funkcja i treść. Dychotomie polskiej architektury XX w. w twórczości Jana Kruga*, Oficyna Wydawnicza Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, 2021; [80 pkt.]
6. Wowczak J., Wojciech Bednarki Park as a Permanent Component That Determines The Urban Planning Development of Podgórze: Design Interpretation of Romantic Park. "Wiadomości Konserwatorskie, Journal of Heritage Conservation" 2020, 64:75-92. DOI: 10.48234WK64BEDNARSKI; [100 pkt.]
7. Wowczak J., Inicjatywy społeczne jako stymulator decyzji w zakresie rewaloryzacji zabytkowych przestrzeni na przykładzie Parku Jerzmanowskich w Prokocimiu, „Wiadomości Konserwatorskie, Journal of Heritage Conservation, 68/2021, s. 128-142; [100]
8. Wowczak J., Zabudowa sióstr albertynek w Prądniku Czerwonym jako urzeczywistnienie idei polskiego budownictwa drewnianego Jana Sas-Zubrzyckiego, [w:] A. Zachariasz, M. Zieliński (red.) *Architektura, miasto, piękno – pamięci profesora Wojciecha Kosińskiego*, Oficyna Wydawnicza AFM Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2021, s. 207-220. DOI: 10.48269/66007-63-5-T1-18; [5 pkt.].
9. Malec-Zięba E., Wowczak J., Rezerwat archeologiczny Włodzimierza Ściegiennego w Częstochowie-Rakowie – utracone dzieło polskiego modernizmu lat sześćdziesiątych, "Wiadomości Konserwatorskie, Journal of Heritage Conservation" 2022, 72:110-125. DOI: 10.48234WK72MODERNIZM (udział w artykule 50%);4 [100 pkt.]
10. Wowczak J., „Historia budowy drugiego kościoła parafialnego w Podgórzu i jego architektura” w: Izabela Kraśnicka (red.), *O parafii w Podgórzu. 200 lat istnienia*, Muzeum Krakowa 2023; [5 pkt.].

Dziewięć z wymienionych publikacji jest autorstwa Habilitanta, 1 powstała we współautorstwie E. Malec-Zięby.

Biorąc pod uwagę liczbę publikacji w czasie zatrudnienia na KAAFM (8 publikacji od 2020 roku) daje to wskaźnik dwóch publikacji przeliczeniowych na rok zatrudnienia na stanowisku adiunkta. Wskaźnik ten oceniam pozytywnie, gdyż z świadczy on o aktywności naukowej Habilitanta. Habilitant opublikował w formie książkowej swoją dysertację doktorską, która stanowi pozycję ciekawą i uzupełniającą dotychczasowy stan wiedzy o dorobku i postaci architekta Jana Sasa-Zubrzyckiego.

Wniosek: tematyka wszystkich publikacji dotyczy dziedzictwa polskiej architektury historycznej. W publikacjach Autor czerpie zarówno z bogatego doświadczenia projektowego łącząc praktykę z poszukiwaniami badawczymi, sięgającymi znacznie dalej, niż wymagane jest to w projektach konserwatorskich. Można stwierdzić, że doświadczenia praktyczne są inspiracją dla pogłębiania problematyki z zakresu historii architektury i urbanistyki oraz konserwacji zabytków, a dogłębne zrozumienie kontekstu powstawania obiektów, przekłada się na kulturalne rozwiązania projektowe prezentowane w realizacjach Autora.

3.d. informacja o najważniejszych czasopismach, w ramach których kandydat publikował swoje prace naukowe

Do najważniejszych czasopism naukowych, w których Habilitant publikował wynik badań należą:

1. "Wiadomości Konserwatorskie, Journal of Heritage Conservation" 2020, 64:75-92. DOI: 10.48234WK64BEDNARSKI; [100 pkt.]

Czasopismo od 2020 posiada Punkty CiteScore: 2023 - 0.9, 2022 - 0.8, 2021 - 0.5, 2020 - 0.3. Czasopismo jest indeksowane w bazach: BazTech, BazHum, Pol-index, Index Copernicus, SCOPUS (od 2019).

2. „Architectus” 2020.3(63). DOI:10.37190/arc200304; [70 pkt.].

„Architectus” jest recenzowanym, ogólnodostępnym czasopismem naukowym reprezentującym szeroko rozumianą dyscyplinę „architektura i urbanistyka”. Periodyk ukazuje się online cztery razy w roku.

3. Technical Transactions „Technical Transactions / Czasopismo Techniczne”

To czasopismo naukowe o międzynarodowym zasięgu, publikujące artykuły stanowiące wyniki badań pracowników jednostek naukowych. Zostało utworzone na Politechnice Lwowskiej w 1883 r. Od 1946 r. tradycję wydawniczą czasopisma kontynuuje Politechnika Krakowska. Obecnie punktacja ministerialna wynosi 40 pkt. Wszystkie artykuły są publikowane w otwartym dostępie na platformie Sciendo.

Monografie, których był autorem (lub rozdziałów) posiadały redakcję naukową i były wydawane przez następujące wydawnictwa:

1. Historia Jagellonica – Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego,
2. Oficyna Wydawnicza Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego,
3. Muzeum Krakowa.

MR

3.e. informacja, czy kandydat odgrywał wiodącą rolę w ramach powstawania współautorskich prac naukowych

Pan dr n. hum., mgr inż. arch.. Jerzy Wowczak był współautorem jednej publikacji:

Malec-Zięba E., Wowczak J., *Rezerwat archeologiczny Włodzimierza Ściegiennego w Częstochowie-Rakowie – utracone dzieło polskiego modernizmu lat sześćdziesiątych*, "Wiadomości Konserwatorskie, Journal of Heritage Conservation" 2022, 72:110-125. DOI: 10.48234WK72MODERNIZM 4 [100 pkt.], określając swój udział w tworzeniu artykułu na 50%. W przypadku pozostałych publikacji był pierwszym i jedynym autorem.

Wniosek: Należy zauważyć, że publikacje są również efektem pogłębienia tematyki poruszanej w czasie prac projektowych, gdzie każdorazowo wymieniany był cały zespół autorski.

3.f. Ocena wskazanego przez kandydata osiągnięcia naukowego

Monografia pt.: *Funkcja i treść. Dychotomie polskiej architektury XX w. w twórczości Jana Kruga*, wydana przez Oficynę Wydawniczą Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w 2021 roku, stanowi interesującą pozycję uzupełniającą stan wiedzy o twórczości i losach polskich architektów XX wieku. Twórczość architekta Jana Kruga nie została dotychczas kompleksowo opisana. Walorem publikacji jest krytyczne odniesienie się do powszechnie stosowanych podziałów czasowych dla opisywania polskiej architektury XX wieku. Ramy czasowe przyjęte przez Autora (1929-1980) stanowią logiczne tło dla opisywanych przemian w podejściu do projektowania architektonicznego (wynikających zarówno z uwarunkowań polityczno-gospodarczych jak i wpływów architektury światowej), a także odnoszą się do poszczególnych etapów życia i twórczości całego pokolenia architektów którzy zdobyli wykształcenie w okresie przedwojennym, natomiast swoją drogę zawodową rozwinęli w okresie PRL. Przez pryzmat życia i twórczości Jana Kruga możemy śledzić doświadczenie całego pokolenia. Sprzeczności i dychotomie targające architekturą XX wieku, stanowią tło niezbędne do zrozumienia wyborów i decyzji projektowych na różnych etapach kariery zawodowej.

Monografia składa się z kilku części stanowiących łącznie numerowaną całość: zasadniczego tekstu (177 stron), „katalogu” dzieł Jana Kruga uszeregowanych chronologicznie (s. 179-234), analizy „dychotomii w twórczości” oraz zakończenia i aneksu. Zdaniem recenzentki, wskazane byłoby wyłączenie katalogu z treści zasadniczej i zamieszczenie go na końcu pracy w aneksie, ponieważ w obecnym układzie zaburzona jest ciągłość czytania autorskiego wywodu.

Zastosowane metody badawcze są typowe dla badań z zakresu historii i teorii architektury. Autor analizuje zgromadzony obszerny materiał źródłowy (dokumentacja projektowa, opisy, wzmianki prasowe, wspomnienia), dokonuje przeglądu literatury przedmiotu, a następnie syntetyzuje i formułuje wnioski. Autor stwierdza, „że można podjąć próbę opisanie procesów charakterystycznych dla architektury polskiej XX w., analizując dokonania jednego twórcy”. To zdanie, z powodzeniem mogłoby być tezą pracy.

Książka napisana jest ciekawie i stanowi dobrą lekturę, ukazującą wiele aspektów życia zawodowego architekta XX wieku. Trudne wybory, przed jakimi zapewne stawał Krug (na przykład podjęcie pracy w niemieckim biurze projektowym podczas okupacji), nie są przez Autora oceniane ani wartościowane. Daje to czytelnikowi możliwość do własnych przemyśleń i jest właściwe. Jan Krug został w publikacji przedstawiony jako artysta, architekt, rzeźbiarz, urbanista i myśliciel. bardzo zdolny, potrafiący

dostosować się do zmieniających się uwarunkowań wykonywania zawodu chociaż wielokrotnie nie doceniani.

Dużą niedogodnością w lekturze jest brak odwołań do ilustracji oraz ich jakość i niewielki rozmiar. Autor zgromadził wartościowy zbiór archiwalnej ikonografii, w większości dotychczas nie publikowanej, jednak rozmiary większości z nich uniemożliwiają prześledzenie opisywanych rozwiązań. Ilustracje nr 2.6. i 3.1 są identyczne. Autor często stosuje liczbę mnogą: „nawiążemy”, „omówimy”, „Nas jednak interesują...”, itd. W przypadku prac naukowych jest to dość rzadko spotykana maniera, niemniej pozwala na włączenie czytelnika w tok myślowy autora, co powoduje, że dobrze się ją czyta.

Wniosek:

Przedstawiona we wniosku monografia stanowi prezentację dużej dozy nowej wiedzy, autorskich konkluzji i krytycznej dyskusji.

Zdaniem recenzentki powyższe osiągnięcie stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej architektura i urbanistyka, uzupełniając dotychczasowy stan wiedzy na temat twórczości arch. Jana Kruga, okoliczności powstawania wielu znaczących obiektów jego autorstwa, a przede wszystkim znaczenia szeregu uwarunkowań, składających się na dychotomie architektury modernistycznej i postawy twórcze architektów XX wieku.

3.g. Informacja o spełnieniu przez kandydata kryterium dotyczącego wykazania się istotną aktywnością naukową lub artystyczną

Kontynuując zainteresowania badawcze podjęte podczas opracowywania dysertacji doktorskiej, Habilitant nadal uczestniczy w życiu naukowym Instytutu Historii Sztuki UJ, gdzie jest zapraszany do prowadzenia paneli na corocznej Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Rozpoznać przeszłość w teraźniejszości”.

W 2023 r. Habilitant odbył 3 miesięczny staż naukowy na Wydziale Inżynierii Lądowej i Gospodarki Zasobami Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. W czasie stażu prowadził projekt badawczy pn. „Rozwój urbanistyczny AGH jako element przekształceń Krakowa w ośrodek metropolitalny w latach 50. XX w”. Staż w okresie od 01. kwietnia 2023 do 30. czerwca 2023 odbywał się pod kierownictwem naukowym dr hab. inż. arch. Tomasza Wieji. Efektem stażu jest artykuł: „Dwa nieznane plany Wacława Krzyżanowskiego – kluczowy epizod projektowy w historii rozwoju AGH. We wniosku habilitacyjnym szczegółowo przedstawiono przebieg stażu i efekty badań, co pozwala stwierdzić, że aktywność naukowa Habilitanta jest dynamiczna, a czas stażu został bardzo dobrze wykorzystany. Artykuł prezentujący wyniki badań w ramach stażu, został zgłoszony do redakcji czasopisma „Wiadomości Konserwatorskie – Journal of Heritage Conservation”). Prezentacja efektów badań prowadzonych w ramach stażu były także przedmiotem referatu, wygłoszonego na zaproszenie Sekcji Morfologii Urbanistycznej Komisji Urbanistyki i Architektury Polskiej Akademii Nauk Oddział w Krakowie. Wykład miał miejsce w siedzibie Komisji Urbanistyki i Architektury PAN oddział w Krakowie.

3.h. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę kandydata do stopnia doktora habilitowanego

Doświadczenie dydaktyczne pan Jerzy Wowczak zdobywał od 2009 roku na Wydziale Architektury i Sztuk Pięknych KAAFM prowadząc zajęcia z planowania przestrzennego, od 2021 z konserwacji

zabytków. Jest promotorem prac magisterskich o tematyce konserwatorskiej (3 sztuki), recenzentem (2 sztuki).

W pracy dydaktycznej wykorzystuje swoje bogate doświadczenie jako czynny zawodowo architekt. Droga zawodowa, którą dotychczas podążał, wiąże się bezpośrednio ze stopniowo rozwijanymi zainteresowaniami badawczymi, pracą naukową, działalnością popularyzatorską i organizacyjną, dlatego poniżej przytoczono najważniejsze momenty ją kształtujące.

Habilitant to przede wszystkim architekt praktykujący, którego działalność zawodowa rozpoczęła się w okresie transformacji ustrojowej i tuż przed nią. W początkowym okresie projektował w międzynarodowych zespołach: na kontrakcie w biurze projektów w Symferopolu na Krymie w ówczesnym Związku Radzieckim oraz biurach projektów w Brandenburgii w Federalnej Republice Niemiec. Doświadczenia te zaowocowały pierwszymi sukcesami po powrocie do kraju, kiedy w czteroosobowy zespół architektów (Marek Dormus, Zbigniew Hudzik, Ewa Wowczak, Jerzy Wowczak) wygrał konkurs na przebudowę śródmieścia Sosnowca. To doświadczenie miało swoją kontynuację w późniejszych projektach przebudowy historycznych centrów miejskich realizowanych razem z żoną Ewą Wowczak w ramach prowadzonej działalności Autorskiej Pracowni Projektowej (od 1997 roku, projekty i realizacje m. innymi: Myślenice, krakowskie Podgórze, Gostynin, Rzeszów, Paczków, Krynica Zdrój). Znaczącym osiągnięciem był projekt i realizacja parkingu podziemnego na Placu na Groblach w Krakowie, który zdobył nagrodę Małopolskiej Izby Inżynierów Budownictwa (tytuł Inżyniera Roku 2010). W kolejnych latach Habilitant pracował na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa w roli eksperta przy ocenie dokumentacji projektowej obiektów użyteczności publicznej. W latach 2015 - 2019 był zatrudniony w Collegium Medicum UJ na stanowisku specjalisty przy realizacji Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie.

Od 2000 r. w ramach prowadzonej pracowni projektowej Habilitant zajmował się planowaniem przestrzennym. W pracowni powstało ponad 20 studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym plany ochrony dla dwóch parków kulturowych w Zakopanem i Krakowie.

W trakcie pracy zawodowej współpracował m. innymi z profesorem dr hab. inż. arch. Zbigniewem Myczkowskim podczas opracowań studialnych, analitycznych i projektów zabytkowych założeń parkowych (otoczenia konwentów oo. Bernardynów w Rzeszowie i Leżajsku, projekt rewaloryzacji ogrodów królewskich w Wilanowie, projekty parków i ogrodów zabytkowych w: Krzyżtoporze, Chróstniku, Podzamczu Chęcińskim). Samodzielnie opracował projekty rewaloryzacji założeń parkowych w Leżajsku, Parku Wojciecha Bednarskiego w Krakowie, Parku Włókniarzy w Bielsku Białej.

Dorobek projektowy Habilitanta jest bardzo duży i obejmuje szereg ważnych obiektów użyteczności publicznej i kultury. W projektowaniu architektonicznym za największe osiągnięcie zawodowe Habilitant uznaje uzyskanie nagrody w Międzynarodowym Konkursie Architektonicznym UIA: Medal of Excellence in the Category Refurbished existing or Historical Buildings w Konkursie UIA 2020/2021 Friendly and Inclusive Spaces Awards, które otrzymał razem z żoną Ewą Wowczak za projekt i realizację Muzeum Warszawy. Habilitant jest też współprojektantem czterech zrealizowanych budynków muzealnych: Muzeum II Wojny Światowej w Krakowie (Fabryka Oscara Schindlera), Muzeum Podgórze, adaptacji dawnej ujeżdżalni dla potrzeb muzeum powozów w Łańcucie, Muzeum Warszawy i najnowszy projekt Muzeum Getta Warszawskiego, (obecnie w fazie realizacji). Habilitant został odznaczony Medalem Zasłużony

NR

Kulturze Gloria Artis II stopnia w kategorii ochrona dziedzictwa narodowego przyznany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2021)

Wiedzę na temat życia i twórczości Jana Sas-Zubrzyckiego i jego teorii stylów narodowych, a także filozoficznej i społecznej genezy tych teorii przedstawiał w uczelniach, instytucjach naukowych (Polskiej Akademii Nauk w Krakowie) a także instytucjach kultury (Muzeum Kamienica Orsettich w Jarosławiu, Domu Spotkań z Historią w Warszawie na zaproszenie Narodowego Instytutu Dziedzictwa Kulturowego za Granicą, Muzeum Okręgowe w Rzeszowie), co należy zaliczyć do aktywnej działalności popularyzatorskiej.

Po uzyskaniu stopnia dr nauk humanistycznych, Habilitant w dalszym ciągu prowadził badania nad fenomenem Jana Sas-Zubrzyckiego – filozofa i inżyniera, a także współczesną percepcją jego teorii, a efekty tych badań prezentowane były na okolicznościowych sesjach naukowych: (z okazji 200 - lecia parafii w Podgórzu organizowanej przez Muzeum Krakowa, w Muzeum Narodowym w Krakowie, Dom Jana Matejki, w ramach Dnia Mistrzów Polskiej Pracy Organicznej). O jakości architektury powstającej w pracowni, świadczy szereg nagród wymienionych na stronach 108-109 tomu I Wniosku.

Od 2017 r. w obszarze zainteresowań naukowych Habilitanta znalazła się architektura modernistyczna. Wynikało to zarówno z częściowo poruszonego tematu w ramach badań na etapie rozprawy doktorskiej jak i wpłynął na to „powrót do wcześniejszych zainteresowań związanych z praktyką projektową. Impuls do poszerzenia tematu badawczego dało doświadczenie badawcze i projektowe przy przebudowie i rozbudowie dzieła Jana Kruga, Zespołu Sportowego KS „Korona” w Krakowie”. Efekty badań prezentowane były zarówno w formie artykułu naukowego Wowczak J. *Klub Sportowy Korona – wzorcowy projekt epoki socrealizmu...53, 'Korona' Sports Conglomerate – a model project of Socialist Realism, Architectus* 2020.3(63) DOI:10.37190/arc200304, jak i podczas wystąpień o charakterze popularyzatorskim.

Ważnym nurtem badawczym są zagadnienia dotyczące uwarunkowania przemian urbanistycznych Krakowa w XX w., między innymi dotyczące konkursów urbanistycznych. Istotnym elementem aktywności naukowej Habilitanta są artykuły i wystąpienia prezentujące wyniki badań prowadzonych w związku z podejmowanymi projektami zawodowymi, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów konserwatorskich, w tym zabytkowych założeń parkowych, architektury krajobrazu i parków kulturowych.

Ważnym elementem pracy organizacyjnej Habilitanta był jego udział w Zespole ds. Rzecznawców – statutowym organie Małopolskiej Izby Inżynierów Budownictwa (w latach 2014-2018). Jest on również Rzecznawcą Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków.

Wniosek: Ogromne doświadczenie projektowe Habilitanta przełożyło się na zainteresowania naukowe i badawcze. Jest to przykład jak aktywność naukowa i praktyka projektowa mogą się wzajemnie uzupełniać. Podejmowane przez Habilitanta tematy badawcze z zakresu historii teorii architektury, konserwacji zabytków, urbanistyki, uwarunkowań prawnych i społecznych działalności architekta, są podparte praktyką zawodową i przez jej pryzmat pozwalają na lepsze zrozumienie problemu. Badania naukowe w większości dotyczą problematyki lokalnej, wywodzącej się z „krakowskiego środowiska architektonicznego”.

NP

Jerzy Wowczak jest recenzentem czasopisma Wiadomości Konserwatorskie

4. Podsumowanie oceny i wnioski końcowe

W oparciu o ocenę dorobku naukowego, w tym osiągnięcia naukowego będącego podstawą postępowania habilitacyjnego, a także dostarczonych informacji o dorobku dydaktycznym i organizacyjnym, stwierdzam, że dokumenty przedstawione do oceny, spełniają ustawowe wymogi stawiane Kandydatom do stopnia doktora habilitowanego.

Wnoszę o dopuszczenie dra n. hum., mgr inż. arch. Jerzego Wowczaka do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego oraz popieram i pozytywnie opiniuję wniosek Habilitanta o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk technicznych w dyscyplinie architektura i urbanistyka.

